პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ლელო

საქართველოს სსრ სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების კავშირისა და პროფკავშირთა საქართველოს რესპუბლიკური საბჭოს ორგანო

ЛЕЛО

Орган Союза спортивных обществ и организаций Грузинской ССР и Грузинского республиканского совета профсоюзов

გამოცემის მე-17 წელი.

№ 144 (1626) ○ ხუთშაბათი, 8 დეკემბერი, 1960 წ. ○ ფასი 80 კაპ.

ფინიში დაიწყო

XX ჩემპიონატის ცხრილი

მდგომარეობა XV ტურის შემდეგ

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
ვ. ტიხომიროვა	1	■	1	0	½	½	1	0	½	1	0	1	1	1	*	*				
ფ. დმიტრიევა	2	0	■	½	1	0	0	0	1	½	½	1	½	½	0					0
ა. კუშნირი	3	1	½	■	½	½	0	½	½	½	½	½	½	½					1	0
ო. რუბცოვა	4	½	0	½	■	1	½	1	1	0	0	*	*					1	1	1
ო. იგნატიევა	5	½	1	½	0	■	½	½	*	½	*	*					½	½	1	½
ვ. ბორისენკო	6	0	1	1	½	½	■	½	½	1	*					1	½	1	1	½
ს. როოტარე	7	1	1	½	0	½	½	■	½	½					1	0	½	½	1	½
ა. ჩაიკოვსკაია	8	½	0	½	0	*	½	½	■					1	½	0	0	0	½	½
კ. ზვორიკინა	9	0	½	½	1	½	0	½		■			1	0	½	0	½	1	1	½
ვ. კაუშილაიტე	10	1	½	½	1	*	*				■	½	½	0	0	0	0	1	1	½
ტ. ფილანოვსკაია	11	0	0	½	*	*					½	■	0	1	0	½	0	½	½	0
ე. კაკაბაძე	12	0	½	½	*					0	½	1	■	0	½	0	½	1	1	½
ვ. კოზლოვსკაია	13	0	½	½					0	1	1	0	1	■	1	0	0	1	1	*
მ. ტოგონიძე	14	*	1					0	½	½	1	1	½	0	■	½	½	0	1	0
ტ. ზატულოვსკაია	15	*					0	1	1	1	1	½	1	1	½	■	1	1	1	½
ნ. გაფრინდაშვილი	16					½	½	½	1	½	1	1	½	1	½	0	■	1	1	½
ტ. კრიუკოვა	17				0	½	0	½	1	0	0	½	0	0	1	0	0	■	½	
ა. ვიტკოვსკაია	18			0	0	0	0	0	½	0	0	½	0	0	0	0	0	½	■	
ლ. ვოლპერტი	19		1	1	0	½	½	½	½	½	½	1	½	*	1	½	½			■

რიგა. (ჩვენი სპეც. კორ.). საბჭოთა კავშირის მოჭადრაკე ქალთა ჩემპიონატის XI ტურიდან დაუმთავრებელ პარტიებში ტიხომიროვამ დაამარცხა ფილანოვსკაია, კოზლოვსკაიამ — ვიტკოვსკაია, კრიუკოვამ — ტოგონიძე, ხოლო იგნატიევა-როოტარეს პარტია ყაიმით დამთავრდა.

XII ტურში დიდი ენერგიით ითამაშა ტიხომიროვამ კაკაბაძის წინააღმდეგ. პარტია თუმცა ამ დღეს არ დამთავრებულა, მაგრამ ტიხომიროვას გამარჯვება ეჭვს არ იწვევდა. გადადებული პარტიების დამთავრებისას იგი კიდეც მოიგო. დმიტრიევამ დაამარცხა ფილანოვსკაია, ხოლო ზვორიკინამ მძაფრ ჭიდილში სძლია რუბცოვას. ტოგონიძემ მოუგო ვიტკოვსკაიას, ხოლო ტურნირის ლიდერმა ზატულოვსკაიამ დაამარცხა კრიუკოვა. ამ დღეს გაფრინდაშვილს დასვენების დღე ჰქონდა.

XIII ტურში კვლავ თავი ისახელა ზატულოვსკაიამ, რომელმაც მოუგო ვიტკოვსკაიას. გაფრინდაშვილმა შემტევ სტილში დაამარცხა კრიუკოვა. ზედიზედ მესამე გამარჯვება მოიპოვა ტიხომიროვამ კოზლოვსკაიასთან შეხვედრაში. ბოლო ტურებში ძლიერად თამაშობს ლიტვის ჩემპიონი კაუშილაიტე, რომელმაც უკანასკნელ ექვს ტურში 4,5 ქულა მოიპოვა. ამ დღესაც მან იშვიათი სიმტკიცით ჩაატარა პარტია რუბცოვას წინააღმდეგ და მსოფლიოს ყოფილ ჩემპიონს მესამე დამარცხება მიაყენა. საგრძნობლად დაწინაურდა საბჭოთა კავშირის 1959 წლის ჩემპიონი ვოლპერტი, რომელიც ტოგონიძესთან გამარჯვებით ლიდერთა ჯგუფში შევიდა.

კაკაბაძე-დმიტრიევას, ფილანოვსკაია-კუშნირის, იგნატიევა-ზვორიკინასა და ჩაიკოვსკაია-ბორისენკოს პარტიები ყაიმით დამთავრდა.

XIV ტურში ყურადღების ცენტრში იყო ზატულოვსკაიასა და ვოლპერტის შეხვედრა. მოლოდინმა არ გაამართლა. ლიდერებმა თავი აარიდეს ნამდვილ ბრძოლას და პოზიციის გამარტივებით 21-ე სვლაზე ყაიმზე შეთანხმდნენ. გაფრინდაშვილმა ჩინებული თამაშით მოუგო ვიტკოვსკაიას. ძლიერად ითამაშა ბორისენკომ, რომელმაც მნიშვნელოვანი პარტია მოუგო ზვორიკინას.

სამი პარტია, დმიტრიევა-კოზლოვსკაია, როოტარე-ჩაიკოვსკაია და კუშნირ-კაკაბაძე ყაიმით დამთავრდა. ამდენივე დარჩა დაუმთავრებელი.

უკანასკნელ საათს!

გუშინ, 7 დეკემბერს შედგა XV ტური, რომელშიც საერთო ყურადღებას იპყრობდა გაფრინდაშვილ-ვოლპერტისა და ტიხომიროვა-ზატულოვსკაიას შეხვედრა.

საინტერესო თამაშის შემდეგ გაფრინდაშვილ-ვოლპერტის პარტია ყაიმით დამთავრდა. ზატულოვსკაიამ უკეთეს მდგომარეობაში გადადო პარტია ტიხომიროვასთან. ტოგონიძემ ძლიერი შეტევით დაამარცხა დმიტრიევა. რთული ბრძოლის შემდეგ ყაიმზე შეთანხმდნენ ზვორიკინა-როოტარე, კოზლოვსკაია-კუშნირი — და ვიტკოვსკაია-კრიუკოვა. დანარჩენი პარტიები არ დამთავრებულა.

XV ტურის შემდეგ ტ. ზატულოვსკაიას 10,5 ქულა და ერთი გადადებული პარტია აქვს, ნ. გაფრინდაშვილს — 9,5 ქულა. ვ. ბორისენკოს — 9 ქულა და მოსაგებ პოზიციაში გადადებული ერთი პარტია.

დღეს შედგება გადადებული პარტიების დამთავრება.

შენიშვნა: ცხრილში წერტილებით აღნიშნულია გადადებული პარტიები.

ბადმინტონი ასპარეზზე გამოდის

ბადმინტონი სპორტის ახალი სახეობაა ჩვენს ქვეყანაში. სპორტული საზოგადოებები, უწყებები და ორგანიზაციები დიდი ხანი არაა, რაც შეუდგნენ ამ საინტერესო სახეობის კულტივირებას. ამ დღეებში მოსკოვში გაიმართა დედაქალაქის პირადი პირველობა ბადმინტონში, სადაც მონაწილეობა მიიღო 300-ზე მეტმა სპორტსმენმა.

ერთეულთა შორის დედაქალაქის ჩემპიონები გახდნენ ქალებში — მ. სიმენასი („ტრუდი"), ვაჟებში — ნ. სოკოლოვი („დინამო"). საინტერესო გამოდგა წყვილთა შეხვედრები. ქალთა შორის უძლიერესის სახელი მოიპოვეს „ტრუდის" წარმომადგენლებმა მ. სიმენასმა და ტ. მორენკოვამ, ხოლო ვაჟთა შორის — დინამოელებმა ნ. სოკოლოვმა და ნ. კალაშნიკოვმა. შერეულ წყვილთა შორის დედაქალაქის ჩემპიონები გახდნენ ტ. დოროფეევა („ბურევესტნიკი") და ნ. კულინოვი („დინამო").

რევანში არ შედგა

საბჭოთა კონსტიტუციის დღის აღსანიშნავად მოსკოვში გაიმართა დედაქალაქისა და ლენინგრადის მოჭადრაკეთა ტრადიციული მატჩი 40 დაფაზე. მოსკოვის გუნდში გამოდიოდნენ მსოფლიო ჩემპიონი ქალთა შორის ე. ბიკოვა, გროსმაისტერები მ. ბოტვინიკი, ვ. სმისლოვი, დ. ბრონშტეინი, ტ. პეტროსიანი, ა. ავერბახი, ა. კოტოვი, ს. ფლორი და სხვ. ხოლო ლენინგრადელთა კოლექტივში — გროსმაისტერები ვ. კორჩნოი, ბ. სპასკი, ი. ბონდარევსკი, ა. ტოლუში და სხვანი.

ამ უძლიერესი გუნდების მატჩი ყოველთვის გამოირჩეოდა შეუპოვარი თამაშით. მათი შეხვედრა 1958 წელს დამთავრდა ყაიმით — 40:40. მიმდინარე წლის დამდეგს გაიმარჯვეს ლენინგრადელებმა — 46:34. ბრძოლა ამჯერადაც მწვავედ წარიმართა. პირველი დღის შემდეგ მოსკოველები წინ იყვნენ. უპირატესობა მათ მხარეს იყო მეორე ტურშიც, მაგრამ გადადებული პარტიების დამთავრებისას მოსკოველებმა ვერ შეინარჩუნეს წარმატება და წააგეს შეხვედრა — 39,5:40,5.

ეს საქმე მოითხოვს ჩვენს დიდ ყურადღებას

ფიზკულტურა და სპორტი ღრმად შეიჭრა საბჭოთა ადამიანის ყოველდღიურ ცხოვრებაში! — ეს ლიტონი სიტყვები როდია. იგი საქმით მტკიცდება. ჩვენს დიად სოციალისტურ სამშობლოში ყოველდღიურად მწყობრში დგება ახალი სტადიონები, დარბაზები, მოედნები, სპორტის სასახლეები, იზრდება სექციებისა და მასში მომეცადინეთა რიცხვი. საბჭოთა სპორტი გიგანტური ნაბიჯებით მიიწევს წინ და მეთოდურად იპყრობს მსოფლიოს სპორტულ მწვერვალებს.

რომის ოლიმპიურ თამაშებში მოპოვებული ბრწყინვალე გამარჯვება იყო ამ დარგში ჩვენი ზრდისა და განვითარების ლოგიკური შედეგი. ოლიმპიადამ ყველას დაანახა, რომ საბჭოთა კავშირი არის არა მარტო პოლიტიკურად, ეკონომიურად, ტექნიკურად ყველაზე ძლიერი სახელმწიფო მსოფლიოში, არამედ სპორტის დარგშიც. ოლიმპიადა დამთავრდა. დაიწყო ცალკეული შედეგების ანალიზისა და დასკვნების პერიოდი. ირკვევა, რომ სპორტის ზოგიერთ სახეობაში საქმე ძალზე ცუდადაა და კიდევ ერთხელ მთელი სისრულით დადგა მასობრიობის, ბავშვთა შორის მუშაობისა და მოწინავეთა გამოცდილების განზოგადოების საკითხი, ამავე დროს ხაზი გაესვა იმასაც, რომ რეზერვთან მუშაობის გარდა ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელ საქმიანობაში უნდა ჩავაბათ საშუალო და უფროსი ასაკის მშრომელები. ჩვენ ამჯერად ამ უკანასკნელ საკითხზე გვინდა კონკრეტულად ვილაპარაკოთ. რა კეთდება ჩვენში ამ მიმართებით და რა პერსპექტივები გვაქვს მისი განვითარებისათვის.

გასულ წელს, როდესაც ცნობილი გახდა მოსკოვის ვ. ი. ლენინის სახელობის სპორტული კომბინატის (ლუჟნიკი) დირექციის თაოსნობა საშუალო და უფროსი ასაკის მშრომელებთან ფიზკულტურულ-გამაჯანსაღებელი მუშაობის შესახებ, მას ყველა მოწონებით შეხვდა. ჩატარდა სპორტული ბაზების დირექტორთა საკავშირო თათბირი-სემინარი, გაუზიარეს კომბინატელებმა თავიანთი გამოცდილება შეკრებილთ. ამ კეთილშობილური საქმის დასანერგავად მიიღეს მიმართვა ყველა ფიზკულტურულ-სპორტული ორგანიზაციისადმი და საქმე ადგილიდან დაიძრა. თბილისში „დინამოს" სტადიონთან და თბილისის სპორტკავშირის ტანვარჯიშულ დარბაზთან ჩამოყალიბდა საკმაოდ მრავალრიცხოვანი ჯგუფები. საშუალო და უფროსი ასაკის ადამიანები ხალისით ვარჯიშობდნენ და იყო პერსპექტივები იმისა, რომ ეს საქმე სხვა ბაზებსაც გადაეღო და საერთოდ რესპუბლიკაშიც გავრცელებულიყო. მაგრამ „დინამოს" სტადიონზე დაიწყო რემონტი და ჯგუფმა შეწყვიტა მუშაობა. ხოლო ტანვარჯიშული დარბაზიდან „მოხუცები" ფიგურულ სრიალის ახალბედებმა „გამოაძევეს". ასეთი ხანმოკლე გამოდგა ეს შესანიშნავი საქმე.

როგორც ახლა ცნობილი გახდა, თბილისის სპორტკავშირს თბილისის ტრანსპორტის მთავარ სამმართველოს სპორტდარბაზთან ჩამოუყალიბებია სექცია, სადაც 30-მდე კაცია გაერთიანებული. ეს არის და ეს. საშუალო და უფროსი ასაკის ადამიანებთან ფიზკულტურული მუშაობის ასეთი დონე ისეთ სპორტულ რესპუბლიკას, როგორიც საქართველოა, არ შეეფერება. უფრო მეტიც, ჩვენ არ გვაქვს მორალური უფლება უყურადღებოდ დავტოვოთ უფროსი თაობის ადამიანები, ისინი, რომლებმაც დღევანდლამდე მოიტანეს კომუნიზმის მშენებლობის საქმე და დღესაც ილვწვიან მისი დაგვირგვინებისათვის.

ყველა ბაზასთან (დარბაზი, სტადიონი, საცურაო აუზი) უნდა არსებობდეს ჯგუფები, რომლებშიც 30 კი არა, ასობით გაერთიანდება საშუალო და უფროსი თაობის ადამიანები. ზოგიერთი ბაზის დირექტორი ამ საქმეში თავის ინერტიულობას იმით ხსნის, რომ დარბაზი გადატვირთულია, ჯგუფი არ უნაზღაურებს დარბაზს საიჯარო თანხას. იმის მიუხედავად, რომ საშუალო და უფროსი ასაკის ადამიანებისგან შემდგარი ჯგუფის სამეურნეო ანგარიშზეა, ბაზის დირექციამ მას სავარჯიშო საათები ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე უნდა გამოუყოს. ერთი სიტყვით, საქმე ისე უნდა მოვაწყოთ, რომ ყველა ბაზასთან შეიქმნას ახალი მუდმივმოქმედი, რიცხვმრავალი ჯგუფები, რომ საშუალო და უფროსი ასაკის ფიზკულტურის ენთუზიასტები ვარჯიშის დროს არავითარ დაბრკოლებას არ განიცდიდნენ დარბაზის, მწვრთნელის, ექიმის მხრივ. განსაკუთრებით ბევრის გაკეთება შეუძლია უმაღლესი სასწავლებლების ფიზიკური აღზრდისა და სპორტის კათედრებს. ყველგან შეიძლება პროფესიით მასწავლებელთა და მოსამსახურეთა წრეების ჩამოყალიბება და მათთან მუშაობის ჩატარება.

ბაკურიანში...

ფოტო გ. სუსუნიკაშვილისა.

გაუხანგრძლივოთ, განუმტკიცოთ სიცოცხლე, შემატოთ ხალისი უფროს თაობას, გაიმრავლოთ რესპუბლიკაში ფიზკულტურისა და სპორტის ქომაგი, მოამაგე, — მეტად კეთილშობილური საქმეა. ამიტომ ფიზკულტურულ-სპორტულმა ორგანიზაციებმა ძალ-ღონე არ უნდა დაიშურონ მისი განხორციელებისათვის,

ჩვენი ძირეული პრესა მოწოდების სიმაღლეზე უნდა იდგეს!

ჩვენი მუშაობის მნიშვნელოვანი უბანი

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ფიზკულტურული კოლექტივის წარმატებაში ერთ-ერთი გადამწყვეტი მნიშვნელობა ენიჭება პროპაგანდას. სადაც ეს საქმე კარგად არის დაყენებული, იქ ძირითადი მიზანი — მასობრიობა მიღწეულია. ამ წერილში ჩვენ გვინდა ვილაპარაკოთ პროპაგანდის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან უბანზე — ძირეულ პრესაზე.

საუკეთესო მაგალითს იძლევა თბილისის მაუდ-კამვოლის კომბინატის — „საბჭოთა საქართველოს" ფიზკულტურის კოლექტივის ყოველთვიური ორგანო „ფიზკულტურელი" (რედაქტორი ი. კუჭუხიძე), რომლის ფურცლებზეც საქმიანად და სისტემატურად შუქდება საწარმოს სპორტული ცხოვრება. ამიტომაა, რომ მისი ყოველი ახალი ნომრის გამოსვლას კომბინატის მუშები დიდი ინტერესით ხვდებიან.

გაზეთი, უპირველეს ყოვლისა, ყურადღებას იქცევს კარგი გაფორმებით და მასალათა მრავალფეროვნებით. იგი დამსახურებული ავტორიტეტით სარგებლობს კომბინატში და მისი თვითეული კრიტიკული შენიშვნა არ რჩება რეაგირების გარეშე.

აი მაგალითი. კომბინატში ჭადრაკის მრავალი მოყვარულია, მაგრამ მათ არ გააჩნდათ საჭადრაკო დაფები და სექციის მუშაობა თითქმის ჩაშლილი იყო. აღნიშნული მდგომარეობის გამოსწორების მიზნით გაზეთში გამოქვეყნდა კრიტიკული წერილი, რომელიც ამხელდა ამ მდგომარეობას. სიგნალს დროულად გამოეხმაურა დირექცია და საფაბრიკო კომიტეტი. ამჟამად სექციას 30 საჭადრაკო დაფა აქვს და ვარჯიშიც რეგულარულად ტარდება.

საწარმოს გააჩნია საუკეთესო სპორტული ბაზები, სადაც ახალგაზრდობა ვარჯიშობს დაძაბული შრომის შემდეგ. ზოგიერთი მათგანი მოითხოვდა კაპიტალურ რემონტს. წინა წლებში რემონტი მხოლოდ ზერელედ კეთდებოდა, რის გამოც სპორტული მოედნები შუა სეზონში მწყობრიდან გამოდიოდნენ. ამ ფაქტს მიაქცია ყურადღება გაზეთმა, დაიწერა წერილები და ბაზების კაპიტალური რემონტიც ჩატარებულ იქნა ჯეროვნად.

მიმდინარე წლის 15 ოქტომბერს კომბინატის ახალგაზრდებმა შეხვედრა მოუწყეს ქართველ ოლიმპიელებს გ. სხირტლაძეს, ვ. ბალავაძეს, ვ. რუბაშვილსა და სხვებს. ამ საინტერესო ღონისძიებასთან დაკავშირებით გამოვიდა ილუსტრირებული ნომერი, რომელიც ერთ-ერთი საუკეთესოა გაფორმებითა და შინაარსით. გაზეთში არის განყოფილებები „სეზონის 10 საუკეთესო სპორტსმენი", „თქვენთვის, მეგობრებო", სადაც სისტემატურად შუქდება საინტერესო ამბები სპორტის სამყაროდან.

„ფიზკულტურელმა" მრავალჯერ მიიღო მაღალი შეფასება სპორტული კედლის გაზეთების საქალაქო და რესპუბლიკურ გამოფენებზე.

გაზეთის ვიტრინა თვალსაჩინო ადგილსაა აღდგმული. აქვეა „სოვეტსკი სპორტის" და „ლელოს" ვიტრინები.

კედლის გაზეთის მუშაობას დიდ ყურადღებას აქცევენ თბილისის ს. მ. კიროვის სახელობის ჩარხმშენებელ ქარხანაშიც. კედლის გაზეთს „მაღალი სპორტული მაჩვენებლებისათვის" თავის გარშემო შემოკრებილი ჰყავს მკითხველთა ფართო აქტივი. მათი დახმარებით კიროველების ორგანო ერთ-ერთი ყველაზე საუკეთესო სპორტული გაზეთია.

ქარხნის ფიზკულტურის ძირეული საბჭოს სასახელოდ უნდა ითქვას, რომ საერთო საქარხნო კედლის გაზეთის გარდა ყველა საამქროში გამოდის სპორტული კედლის გაზეთები, რომლის ფურცლებზეც კონკრეტულად შუქდება საამქროების ფიზკულტურული კოლექტივების მუშაობა.

ნადირობას ბევრი მოტრფიალე ჰყავს საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობა „კომუნისტში". გამომცემლობის თანამშრომელთა შორის ყოველი მესამე მუშაკი მონადირეა. ნადირობის სექციის მუშაობას მიმზიდველად და საინტერესოდ აშუქებს კედლის გაზეთი „მონადირე და ბუნება". გაზეთში ხშირად იწერება საინტერესო წერილები და მოთხრობები მონადირეთა რომანტიული ცხოვრებიდან. გაზეთის აქტიური თანამშრომლები არიან ძველი მონადირეები: მწერალი ს. ირემაშვილი, ლ. ჩიქვინიძე, შ. წივწივაძე, ე. კვიტაიშვილი, ვ. წივწივაძე, ი. ქოქიაშვილი, ი. კალაძე, გ. მაჩაიძე და სხვანი.

გაზეთის ყოველი ნომერი ცოცხლად და საქმის ღრმა ცოდნით არის გაფორმებული, საინტერესოდ იკითხება. გაზეთისადმი ინტერესს ზრდის ისიც, რომ მასში არის მეტად ორიგინალური განყოფილებები „არ გეწყინოთ", „მონადირული ხუმრობა", სატირისა და იუმორის კუთხე. გაზეთის ასეთ წარმატებას ხელს უწყობს ისიც, რომ მისი რედაქტორია ნადირობის დიდი მოტრფიალე, ლ. ხანებლიძე, რომელიც სიყვარულით ექიდება მასზე დაკისრებულ მოვალეობას.

მაგრამ ამ მნიშვნელოვან წარმატებათა ქვეშ სპორტული კედლის გაზეთების მუშაობაში ჯერ კიდევ არის მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებანი. ზოგიერთ საწარმოში საერთოდ არა აქვთ გამოყენებული აგიტაციის ეს საუკეთესო საშუალება. ი. ბ. სტალინის სახელობის თბილისის ორთქლმავალ-ვაგონშემკეთებელი ქარხანა კარგი სპორტული ტრადიციების მქონე საწარმოა და ასეთ მოწინავე ქარხანას განა ეპატიება, რომ სრულიად არ გააჩნია სპორტული კედლის გაზეთი? მრავალათასიანმა სპორტულმა კოლექტივმა სათანადო დასკვნა უნდა გააკეთოს აქედან და უმოკლეს დროში ხელი მოჰკიდოს ამ საჭირო საქმეს.

ამ მხრივ არასახარბიელო მდგომარეობაა გ. ტაბიძის სახელობის თბილისის 51-ე საშუალო სკოლაშიც. წინათ აქ სპორტული გაზეთი რეგულარულად გამოდიოდა, მაგრამ უკანასკნელ ხანს მის გამოსვლაზე არავის უფიქრია. ასეთივე მდგომარეობაა ბევრ საშუალო სკოლასა და უმაღლეს სასწავლებელში.

ავამაღლოთ სპორტული კედლის გაზეთების მუშაობის დონე. უფრო მრავალფეროვანი და მიმზიდველი გავხადოთ მათი მუშაობა — ასეთია თვითეული ძირეული ფიზკულტურული ორგანიზაციის გადაუდებელი ამოცანა.

შ. აბრამიძე,

გ. კიკილაშვილი.

მებრძოლი ორგანო

თბილისის აბრეშუმსაქსოვი ფაბრიკის მუშა-მოსამსახურეთა შორის დამსახურებული ავტორიტეტით სარგებლობს კედლის გაზეთი „ფიზკულტურელთა ხმა". გაზეთი წარმატებით ართმევს თავს მის წინაშე დასახულ ამოცანას.

გაზეთი პროპაგანდას უწევს ფაბრიკის მოწინავე სპორტული სექციების მუშაობას, აკრიტიკებს შემჩნეულ ნაკლოვანებებს და მოურიდებლად იბრძვის მათი გამოსწორებისათვის.

„ფიზკულტურელთა ხმის" წარმატება განპირობებულია იმითაც, რომ მისი სარედაქციო კოლეგია დაკომპლექტებულია მოწინავეთა და საქმის მცოდნე სპორტსმენი ახალგაზრდებით.

საყოველთაოდ ცნობილია ის ფაქტი, რომ ადამიანის ჯანმრთელობაზე დადებით გავლენას ახდენს საწარმოო ტანვარჯიში. ყოველივე ამას ხელს უწყობს გაზეთის თითქმის ყოველ ნომერში გამოქვეყნებული წერილები საწარმოო ტანვარჯიშის დადებითი მოქმედების შესახებ.

გასულ წელს ფაბრიკაში ჩატარდა VIII საფაბრიკო ტრადიციული სპარტაკიადა. მისი შედეგების შეჯამებამ ცხადყო, რომ ზოგიერთ საამქროში ჯეროვანი ყურადღება არ ექცეოდა ფიზკულტურისა და სპორტის განვითარების საქმეს და რაც მთავარია, მასობრიობას. ყოველივე ამის გამო გაზეთმა დაბეჭდა კრიტიკული წერილები.

დროულმა კრიტიკამ დადებითი შედეგი გამოიღო. ახლახან დამთავრებულმა საფაბრიკო სპარტაკიადამ ცხადყო, რომ აღნიშნულ საამქროებში სათანადო დასკვნები გამოუტანიათ გაზეთში გამოქვეყნებული წერილებიდან. მათ მოწინავეთა რიგებში გადაინაცვლეს.

ზ. ალხაზიშვილი,
ფაბრიკის ფიზკულტურის ინსტრუქტორი.

ზუსტი, შორსმსროლელი იარაღი

გაზეთში გამოქვეყნებულმა მასალამ მიზანს რომ მიაღწიოს, უპირველეს ყოვლისა, მასში უნდა იგრძნობოდეს საქმისადმი სიყვარული.

ამ მხრივ თბილისის 22-ე საშუალო სკოლის ფიზკულტურის ძირეული საბჭოს ორგანო ყოველთვის მოწოდების სიმაღლეზეა.

სკოლაში ყველა პატივს სცემდა მეორეთანრიგოსან ტანმოვარჯიშეს, მეშვიდეკლასელ ნელი ბოგდანოვას. მაგრამ მან ანგარიში არ გაუწია თავის მეგობრებს, სექციის ხელმძღვანელს ვ. ჩიტიშვილს და თვითნებურად მიატოვა სექციის მეცადინეობა. ნელის ასეთი საქციელის გამო გაზეთში მოვათავსეთ კრიტიკული წერილი და ვამხილეთ მისი საქციელი.

ნ. ბოგდანოვამ შეიგნო თავისი დანაშაული და კოლექტივს დაუბრუნდა.

სექციის მეცადინეობას არ აცდენდა, მაგრამ აკადემიურად ჩამორჩებოდა თანრიგოსანი ტანმოვარჯიშე ც. კოპალეიშვილი. მის შესახებ იმსჯელა ფიზკულტურის ძირეულმა საბჭომ, მაგრამ ამას შედეგი არ მოჰყოლია. კოპალეიშვილის შესახებ „ნორჩ სპორტსმენშიც" მოვათავსეთ წერილი. გვეგონა ეს მაინც მოახდენდა მასზე ზეგავლენას, მაგრამ შევცდით, მისი გვარის გასწვრივ ორიანები უფრო მატულობდა. ახლა გადავწყვიტეთ, ვიდრე იგი არ გამოასწორებს ნიშნებს, ვერ შეძლებს ამხანაგებთან ერთად ვარჯიშს.

ჩვენ გადავწყვიტეთ, რომ სექციის ყველა წევრი აუცილებლად მოწინავე უნდა იყოს სწავლაში. ამის შესახებ გაზეთში მოვათავსეთ წერილი, რომელშიც, სხვებთან ერთად, სანიმუშო სპორტსმენების მაგალითად დავასახელეთ ქ. ჭყონია, ქ. კაჭარავა და გ. ნიაზაშვილი, რომლებიც ოთხოსნები არიან. გაზეთის გამოსვლის შემდეგ არცერთ მათგანს ოთხიანი აღარ მიუღია, ისინი მხოლოდ ფრიადებზე სწავლობენ.

ყოველთვის მიზანში! — ასეთია ჩვენი სპორტული გაზეთის დევიზი.

ე. ქოჩეჩაშვილი,
გაზეთ „ნორჩი სპორტსმენის" რედაქტორი, პირველთანრიგოსანი ტანმოვარჯიშე.

10000 ტურისტი

აფხაზეთში დამთავრდა ტურისტული სეზონი. სოხუმის ტურისტული ბაზის — „სინოპის“ ეზოში ტურისტთა უკანასკნელმა ჯგუფმა მიიღო უფროსი ინსტრუქტორ-მეთოდისტისაგან ნიშანი „საბჭოთა კავშირის ტურისტი“.

მიმდინარე წელს, ტურისტულ სეზონში, რომელიც მაისის პირველ რიცხვებში დაიწყო და ნოემბრის ბოლოს დამთავრდა, „სინოპმა“ გაატარა ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხიდან ჩამოსული ათი ათას ტურისტზე მეტი. ტურბაზა ემსახურებოდა სამ ჩათვლით მარშრუტს. ესენი იყო 44-ე, რომელიც ორჯონიკიძიდან. გორის გავლით, სოხუმში ჩადიოდა, 46-ე, ანუ „ყაბარდო-ბალყარეთ-სვანეთისა“ და 88-ე, ანუ „იალბუზის“ მარშრუტები.

ის გარემოება, თუ როგორ ემსახურებოდა ტურბაზა ჩამოსულ ტურისტებს, ნათლად ჩანს შთაბეჭდილებათა და წინადადებების წიგნიდან, რომელშიც მოთავსებულია მადლობის უამრავი ჩანაწერი.

ვ. სემიონოვი

სურათზე: რიგის ახალი საციგურაო.

სად არიან უძლიერესნი?

საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის სპორტდარბაზში გრძელდება საქართველოს უძლიერეს მოფარიკავეთა ტურნირი. რაპირისტ ვაჟთა სიმცირის გამო ჩატარდა მხოლოდ ფინალი. სამწუხაროდ, ეს შეჯიბრება ნაკლებად წააგავდა უძლიერესთა ტურნირს, ვინაიდან მასში მონაწილეობა არ მიუღიათ ი. ოსიპოვს, გ. ჯაიანს, თ. ზაუტაშვილს, გ. გიორგაძესა და სხვებს.

პირველობისათვის ბრძოლა ძირითადად თბილისელებს ნ. ძიძიკაშვილსა და თ. ცქიტიშვილს შორის გაიმართა. ორივე წრის შედეგად გამარჯვება დარჩა ძიძიკაშვილს, რომელსაც ჩხვლეტათა უკეთესი რაოდენობა ჰქონდა.

უნდა აღინიშნოს, რომ მხოლოდ თითო მოფარიკავე და ისიც მოუმზადებლები ჩამოვიდნენ აჭარიდან, რუსთავიდან და ზესტაფონიდან. მათი სპორტსმენები ე. ხალვაში, ნ. კორნეევი და ე. ჭიჭინაძე პირველ წრეში დამარცხების შემდეგ შეჯიბრებაზე აღარ გამოცხადდნენ და პირველობისათვის ბრძოლას მხოლოდ 6 თბილისელი შერჩა.

რიცხვმრავალი გამოდგა დაშნით მებრძოლთა შეჯიბრება: 16 თბილისელის გარდა პირველობისათვის იბრძოდა 2 ზესტაფონელი და აჭარისა და რუსთავის თითო წარმომადგენელი.

წინასწარი შეხვედრების შედეგად ფინალურ ჯგუფში მოხვდა 8 საუკეთესო, რომელთაგან 9 თბილისელი (მათ შორის 4 ხუთჭიდელი) და ზესტაფონის ერთი წარმომადგენელი აღმოჩნდა.

პირველობისათვის ბრძოლის დაძაბულობაზე მეტყველებს ის, რომ გაძნელდა გამარჯვებულის გამოვლინება. პირველ წრეში მცირე უპირატესობით დაწინაურდა ი. მაშინაია, ხოლო მომდევნო ადგილებზე თანაბარი მაჩვენებლებით იყვნენ შ. სულამანიძე და ი. აკოფოვი. კიდევ უფრო დაძაბული გამოდგა მეორე წრე, სადაც ამ სამეულს კვლავ თანაბარი შედეგები აღმოაჩნდა.

საჭირო გახდა დამატებითი ბრძოლების ჩატარება. სულამანიძემ დაამარცხა ორივე მოწინააღმდეგე და პირველობა დაისაკუთრა. მეორე ადგილზე დარჩა მაშინაია.

ა. ბარნოვი

* * *

სურათზე: რაპირისტთა შორის გამარჯვებული თბილისელი მოფარიკავე ნ. ძიძიკაშვილი.

ფოტო ი. იუნაევისა.

ფ. ენგელსი და ფიზიკური აღზრდა

მეცნიერული კომუნიზმის ერთ-ერთი ფუძემდებელი ფრიდრიხ ენგელსი განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობდა მოზარდი თაობის აღზრდას. გონებრივ, პოლიტექნიკურ, ზნეობრივ და ესთეტიკურ აღზრდასთან ერთად ფ. ენგელსს ფიზიკური აღზრდა მიაჩნდა კომუნისტური აღზრდის განუყრელ ნაწილად.

თავის შრომებში ფ. ენგელსი ხშირად იძლევა რჩევა-დარიგებას ამა თუ იმ ფიზიკური ვარჯიშის გამოყენების შესახებ და პირველ რიგში მიუთითებს ისეთ ვარჯიშებზე, რომლებიც ხელს უწყობენ ადამიანში ძვირფასი ფიზიკური და მორალურ-ნებელობითი თვისებების გამომუშავებას.

ფ. ენგელსი ზოგადად არ მიუთითებს ფიზიკური ვარჯიშობების დახმარებით ადამიანისათვის სასარგებლო თვისებების აღზრდაზე. იგი გამოყოფს ცალკეულ ფიზიკურ ვარჯიშს და ადგენს, თუ რომელი ვარჯიში ძირითადად რომელი თვისების გამომუშავებას უწყობს ხელს. ფ. ენგელსის აზრით, ტანვარჯიში ანვითარებს საკუთარი ძალებისადმი რწმენას, ჭიდაობა და ზოგიერთი მძლეოსნური ვარჯიშები — გამბედაობას, ნებისყოფას, მოსაზრებულობის უნარს. ასევე ითქმის რბენის შესახებ, რომელიც „ისევე როგორც ყოველგვარი ჯანსაღი ვარჯიშობა, მშვენიერ ფიზიკურ და მორალურ ზემოქმედებას ახდენს“.

ხედავდა რა ფიზიკური აღზრდის დიდ პერსპექტივებს ბავშვთა საერთო აღზრდის სისტემაში, ფ. ენგელსი სასტიკად ამათრახებდა ბურჟუაზიას იმის გამო, რომ მან სრულიად მოუსპო ბავშვებს ფიზიკური ვარჯიშობის საშუალება. „ყოველ შემთხვევაში, — აღნიშნავს ენგელსი, — მიუტევებელია, რომ ბავშვების ის დრო, რომელიც მხოლოდ და მხოლოდ მათი ფიზიკური და გონებრივი განვითარებისათვის უნდა გამოიყენებოდეს, მსხვერპლად ეწირება... ბურჟუაზიის სიხარბეს, ბავშვებს აკლებენ სკოლას და სუფთა ჰაერს იმისათვის, რომ სწარმოებდეს მათი ექსპლოატაცია ბატონი ფაბრიკანტების სასარგებლოდ“.

ფიზიკური აღზრდისა და სამხედრო-ფიზიკური მომზადების საკითხებზე ფ. ენგელსის მიერ შემუშავებული შეხედულებები გამომდინარეობენ მისი საერთო-რევოლუციური შეხედულებებიდან. ენგელსს მიაჩნდა, რომ რევოლუციური აღზრდა და მის ამოცანებზე დაქვემდებარებული ფიზიკური განვითარება და დახელოვნება სამხედრო საქმეში, საშუალებას მისცემდა მუშებს „იარაღით ხელში დაეცვათ თავიანთი გადაწყვეტილებები“.

დასასრულს უნდა აღინიშნოს ისიც, რომ თვით ფ. ენგელსი ძალზე ხშირად მიმართავდა ფიზიკურ ვარჯიშობებს და მთელ რიგ სახეობებში დიდად იყო დახელოვნებული. ფიზიკური ვარჯიშობა ენგელსისა და კარლ მარქსისათვის აქტიური დასვენების საშუალებას წარმოადგენდა. ენგელსის საყვარელი სპორტი ცხენოსნობა იყო. ამასთან ერთად, ენგელსი მშვენიერი მოცურავეც ყოფილა, რაც კარგად ჩანს მისი ცხოვრების ერთი დეტალიდან: ინტერნაციონალის ერთ-ერთი კონგრესის დამთავრების შემდეგ მარქსმა და ენგელსმა დელეგატები მიიწვიეს ჰააგის მახლობელ კურორტზე, ზღვის პირას. დელეგატებს შორის იყო ამერიკელი თ. კუნო. სადილის წინ დელეგატები ზღვის პირას გასულან. „მე, — იგონებს კუნო, — გავცურე თითქმის მეოთხედ კილომეტრზე, და რამდენადაც ასასოდეს მეცურავა ზღვის წყალში, ვეღარ შევძელი უკან მობრუნება, აღარ შემეძლო აზვირთებულ ტალღებთან ბრძოლა; ფრიდრიხ ენგელსმა დამინახა, რომ მე ხიფათი მელოდა. იყო რა ჩემზე უკეთესი მოცურავე და ძლიერი ადამიანი, იგი მოცურდა ჩემამდე, ჩამავლო ხელი და მიმიყვანა ნაპირამდე“.

ფრიდრიხ ენგელსის შეხედულებები ფიზიკურ აღზრდაზე ავსებს მარქსიზმ-ლენინიზმის კლასიკოსების შეხედულებათა მთლიან სისტემას აღნიშნულ საკითხზე, რაც საფუძვლად უდევს ფიზიკური აღზრდის საბჭოთა სისტემას.

ა. ციბაძე,

საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის საერთო ფიზიკური მომზადების ფაკულტეტის დეკანი.

ორი ახალი ოსტატი

3-4 დეკემბერს ბათუმში ჩატარდა საქართველოს უძლიერეს მძლეოსანთა შეჯიბრება, რომელზედაც ნაჩვენები იყო მაღალი შედეგები. აღსანიშნავია ბათუმელი მამიატულუშის შედეგი თარჯრბენში 110 მეტრზე — 14,2 წ. ეს სპორტის ოსტატის ნორმატივია, რომელიც მან პირველად შეასრულა და საქართველოს ახალი რეკორდიც. სარეკორდო შედეგით დამთავრდა ბადროს ტყორცნაც ვაჟთათვის. იგი ეკუთვნის თბილისელ გივი ჩადუნელს, რომელმაც თავისივე შედეგი გააუმჯობესა — 50,78 მ.

100 მეტრზე რბენაში პირველი თანრიგის ნორმატივი შეასრულა თბილისელმა რ. სერებრიანიმ — 10.7 წ. ბირთვის კვრაში საქართველოს ფიზკულტურის ინსტიტუტის სტუდენტმა ო. გომაძემ გააუმჯობესა პირადი რეკორდი და მიაღწია შედეგს — 15.50 მ. აღსანიშნავია, რომ ო. გომაძეს ჰქონდა შედეგი — 16 მ., მაგრამ წესების მცირეოდენი დარღვევის გამო იგი არ იქნა ფიქსირებული.

შუბის ტყორცნაში თავის შედეგს სისტემატურად აუმჯობესებს ნ. დაოვი. ბათუმში მის მიერ მიღწეულ იქნა — 68.70 მ.

ბათუმშივე ჩატარდა საქართველოს პირველობა მარათონულ რბენაში (42 კმ. 195 მ). ჩემპიონის საპატიო სახელი მოიპოვა მწვრთნელთა სკოლის მსმენელმა ვ. პერისტიმ. საკმაოდ მაღალი შედეგით — 2 საათი, 37 წუთი, 40,6 წამი. ფინიშზე მეორე იყო ი. ლაჩვერიშვილი.

რამდენიმე დღით ადრე, თბილისში ჩატარდა სპორტსაზოგადოება „სპარტაკის“ პირველობა სპორტულ სიარულში. დიდ წარმატებას მიაღწია ნ. კალანდაძემ (თბილისი), რომელმაც პირველად შეასრულა ოსტატის ნორმატივი—20 კილომეტრი დაფარა 1 საათსა, 31 წუთსა და 8,4 წამში.

სტუდენტთა შორის

დამთავრდა თბილისის უმაღლესი სასწავლებლების პირველობა ფეხბურთში. გამარჯვება მოიპოვეს ფიზკულტურის ინსტიტუტის ფეხბურთელებმა. მეორე ადგილზეა ზოოტექნიკურ-სავეტერინარო ინსტიტუტის გუნდი.

ეს ორი კოლექტივი მონაწილეობას მიიღებს მომავალ საქალაქო საიუბილეო სპარტაკიადაში.

ა. გონელი

ვეტერანთა მატჩი

5 დეკემბერს თბილისის „ბურევესტნიკის“ სტადიონზე შედგა საინტერესო მატჩი ფეხბურთში. თბილისის „დინამოს“ ვეტერანი ფეხბურთელები შეხვდნენ ფეხბურთის მსაჯთა ნაკრებ გუნდს.

მაყურებლებმა ამ დღეს მინდორზე კვლავ იხილეს ჩვენი გამოჩენილი ოსტატები ბ. პაიჭაძე, მ. ბერძენიშვილი, გ. გაგუა, ვ. პანიუკოვი, გ. ჭელიძე, ნ. ძიაპშიპა, ი. სარჯველაძე, ვ. ელოშვილი ა. პაიჭაძე და სხვანი. ხანდაზმულმა ფეხბურთელებმა აჩვენეს საინტერესო თამაში და მიაღწიეს დამსახურებულ გამარჯვებას. ერთი ბურთი შესანიშნავი დარტყმით გაიტანა ბ. პაიჭაძემ, ორი — ა. პაიჭაძემ, ხოლო ბოლო წუთებზე მ. ბერძენიშვილმა 11-მეტრიანი საჯარიმო შეასრულა თავისი ცნობილი ცრუ მოძრაობით და აიძულა მეკარე ძ. გიორგობიანი, რომელმაც საუკეთესოდ ჩაატარა ეს მატჩი, გადამხტარიყო მარჯვენა კუთხეში, მაშინ, როცა ბურთი გაგზავნილ იქნა მარცხენა კუთხეში.

ვეტერანებმა მატჩი მოიგეს ანგარიშით 4:2.

ცეცხლის ხაზზე

სამტრედიაში დამთავრდა „კოლმეურნის“ რაისაბჭოს პირად-გუნდური პირველობა მცირეკალიბრიანი შაშხანიდან სროლაში, რომელიც საქართველოს სსრ საიუბილეო სპარტაკიადის პროგრამით იყო გათვალისწინებული.

55 მსროლელს შორის ჩემპიონი გახდა ი. ბიძიშვილი, (კულაშის ზოოვეტტექნიკუმი), მეორე ადგილზეა — ნ. კაპანაძე (ნაფალაურის ლენინის სახ. კოლმეურნეობა), ხოლო მესამეზე — გ. შონია (კულაშის ზოოვეტტექნიკუმი).

გუნდურ ჩათვლაში პირველობა დაისაკუთრა კულაშის ზოოვეტტექნიკუმის გუნდმა. მომდევნო ადგილებზე არიან ნაფალაურის კოლმეურნეობისა და დიდი ჯიხაიშის სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკუმის მსროლელები.

ჯ. ვაშაკიძე

ბაქო — თბილისი

თბილისელ ხელბურთელებს ამხანაგური შეხვედრების ჩასატარებლად ეწვივნენ ბაქოს ქალთა და ვაჟთა ნაკრები გუნდები.

4 დეკემბერს „განთიადის" სპორტულ მოედანზე ბაქოს ქალთა ნაკრებს შეხვდა თბილისის ნაკრები. შეხვედრის პირველ წუთზე ანგარიში მასპინძლებმა გახსნეს, მაგრამ ბაქოელთა კაპიტანმა ქ. იგნატიევამ ანგარიში გაქვითა. შემდგომში უპირატესობა მასპინძლების მხარეს იყო, რომლებმაც მოიპოვეს კიდეც გამარჯვება — 12:9.

ვაჟთა გუნდების შეხვედრის პირველი წუთები ბაქოელთა სწრაფი იერიშებით დაიწყო და 2 წუთის შემდეგ თბილისელთა კარში პირველი ბურთი გაეხვია. ამას მოჰყვა 7-მეტრიანი საჯარიმო, რომელიც სტუმრებმა ვერ გამოიყენეს. ეს შეცდომა მათ სწრაფად გამოასწორეს და ს. კოზლოვის ძლიერმა ტყორცნამ წარმატება კვლავ სტუმრებს მოუტანა.

მასპინძელთა დროებითმა დაბნეულობამ გაიარა. გუნდი „კალაპოტში" ჩადგა და დაიწყო ბაქოელთა კარის გამუდმებული იერიშები. თბილისელთა თავდასხმის ორგანიზატორებმა თ. ანთაძე და ჯ. ცერცვაძემ რიგრიგობით გაიტანეს ბურთები. თბილისელთა ძლიერ იერიშებს სტუმრებმა სათანადო დაცვა ვერ დაუპირისპირეს და დამარცხდნენ — 20:30.

მეორე დღეს სტუმარ ქალთა გუნდის წინააღმდეგ თამაშობდა თბილისის პედაგოგიური ინსტიტუტის გუნდი, მასპინძლებმა შეხვედრა ენერგიულად ჩაატარეს და გაიმარჯვეს — 8:5.

საინტერესო გამოდგა ვაჟთა შეხვედრა. ამ დღეს სტუმრების წინააღმდეგ თამაშობდა თბილისის პოლიტექნიკური ინსტიტუტის გუნდი, რომელმაც მოიგო შეხვედრა — 22:15. შეჯიბრების ბოლო დღეს ბაქოს ქალთა ნაკრებმა რევანში აიღო და დაამარცხა მასპინძლები — 6:2. თბილისის ვაჟთა გუნდს, რომელიც თავისი ლიდერის თ. ანთაძის გარეშე თამაშობდა, ამჯერად სათანადო წინააღმდეგობა გაუწიეს სტუმრებმა და დამარცხდნენ ბურთების მცირე განსხვავებით — 8:13.

ა. ამირიძე

სურათებზე: თბილისისა და ბაქოს ხელბურთელთა თამაშის მომენტები.

ფოტო ი. იუნაევისა.

ჩემპიონი ამყარებს რეკორდს

გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის ჩემპიონატი, როგორც ყოველთვის, ორი ეტაპისაგან შედგება. ამჟამად მიმდინარეობს ბრძოლა ქვეჯგუფებში. ჩრდილოეთის ჯგუფში ყოველგვარი კონკურენციის გარეშეა „ჰამბურგერ შპორტ-ფერაინი", რომელმაც დაამყარა რეკორდი — 13 თამაშიდან, მოიგო 12 და ერთი ფრედ დაამთავრა (ბურთების შეფარდება 50:11). მეორე საპრიზო ადგილისათვის ერთმანეთს ებრძვიან „ჰანოვერ 96" და „ვერდერი" (ქ. ბრემენი).

გამოურკვეველი მდგომარეობაა დასავლეთის ჯგუფში, სადაც ლიდერობს „ბორუსია" (დორტმუნდი), რომელიც მხოლოდ ერთი ქულით უსწრებს „კელნს", „ვესტფალიასა" და „ზოდინგენს". სამხრეთის ჯგუფში ბრძოლა ძირითადად მიმდინარეობს „ნიურნბერგსა" და რესპუბლიკის ყოფილ ჩემპიონს „კიკერსს" (ქ. ოფენბახი) შორის, ხოლო სამხრეთ-დასავლეთის ჯგუფში „პირმაზენსი" მხოლოდ ერთი ქულით უსწრებს „ბორუსიას" (ქ. ნონკირხენი) და ქ. საარბრიუკენის ფეხბურთის კლუბს. ამ ჯგუფში მოულოდნელ მარცხს განიცდის „კაიზერლაუტერნი", რომელიც გასულ წლებში უძლიერესი კლუბი იყო გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში. გუნდმა ძალა დაკარგა, როცა თამაშს თავი დაანებეს ძმებმა ოტმარ და ფრიც ვალტერებმა. „კაიზერლაუტერში" კვლავ თამაშობენ განთქმული ფეხბურთელები უიბრიხი და ეკელი, რომლებიც ოდესღაც ეროვნული ნაკრების წევრები იყვნენ, დღეს კი „სულს ღაფავენ".

ამ ოთხ ზონაში გამარჯვებული რვა და აგრეთვე დასავლეთ ბერლინის ლიგაში გამარჯვებული ერთი გუნდი ერთმანეთს შეხვდებიან დამატებით თამაშებში, სადაც გამოვლინდება რესპუბლიკის მომავალი ჩემპიონი.

◆ **ავსტრია.** ავსტრიელმა მოჭადრაკეებმა გაიმარჯვეს მიწერ-მოწერით თამაშის ორ საერთაშორისო მატჩში. ავსტრია-ჩეხოსლოვაკიის მატჩის ანგარიშია 10,5:9,5, ხოლო ვენა-ლონდონისა—6,5:3.5.

◆ **ინგლისი.** ქვეყნის „ღია" ჩემპიონატში, რომელიც შვეიცარული სისტემით ჩატარდა, გაიმარჯვეს ბელგიელმა გროსმაისტერმა ოკელიმ და ჰოლანდიელმა გროსმაისტერმა დონერმა — 10 ქულა 12-დან თვითეულს.

◆ **ფინეთი.** ჰელსინკში დამთავრდა ფიდეს ვიცე-პრეზიდენტის ილმაკუნასის ხსოვნის ტურნირი. გაიმარჯვა ოსტატმა ბეკმა.

◆ **იუგოსლავია.** ქვეყნის ჩემპიონის სახელი ჭაბუკებს შორის კვლავ პარმამ მოიპოვა.

◆ **აშშ.** ქვეყნის ჭაბუკთა ჩემპიონატში მონაწილეობდა 11 მოჭადრაკე. ჩემპიონია კვლავ ოლტი — 8,5 ქულა. მეორე ადგილზეა ჰარისი — 8 ქულა.

◆ **ჩეხოსლოვაკია.** მატჩი ჩემპიონის სახელზე უიტელკისა და ფიხტლს შორის დამთავრდა ფიხტლის გამარჯვებით — 2,5 : 1,5.

ჭაბუკების ჩემპიონატში პირველი იყო ჰორტი, რომელიც მონაწილეობდა მოსკოვის საჭადრაკო კლუბის ტურნირში. გოგონების პირველობაში გაიმარჯვა კუსკოვამ.

◆ **გდრ.** რესპუბლიკის ჩემპიონი ჭაბუკებს შორის გახდა ფრიჩი, ხოლო გოგონებს შორის კრატცმა და გეეზემ გაიყვეს I-II ადგილები.

◆ **ჰელსინკი.** მძიმე წონის ძალოსანმა მეკენენმა დაამყარა სკანდინავიის ქვეყნების ახალი რეკორდი სამჭიდის ჯამში — 460 კგ.

◆ **ოსლო.** ნორვეგიის ოლიმპიური კომიტეტის წევრმა ოლაფ სიმონსონმა ჟურნალისტებთან საუბარში განაცხადა, რომ ოსლო თავის კანდიდატურას წამოაყენებს 1968 წლის ზამთრის ოლიმპიური თამაშების ჩასატარებლად.

◆ **ნიუ-იორკი.** ავტომობილისტთა შეჯიბრება „ამერიკის დიდი პრიზი", რომელიც თავისი მნიშვნელობით მსოფლიო ჩემპიონატს არ ჩამორჩება, მოიგო ინგლისელმა სტერლინგ მოსმა.

◆ **ლაიპციგი.** გაიმართა გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკისა და იტალიის ველოსიპედისტთა შეჯიბრება რომელშიც წარმატებას მიაღწიეს მასპინძლებმა. მათ მოიგეს პირველი ადგილები პროგრამის ყველა სახეობაში.

◆ **მიუნჰენი.** ცუტშპიტეს მთის ფერდობზე მოეწყო სლალომისტთა საერთაშორისო შეჯიბრება. როგორც ქალთა, ისე ვაჟთა შორის გამარჯვება მოიპოვეს გერმანიის ფედერალური რესპუბლიკის წარმომადგენლებმა. ქალებში პირველი იყო ჰენებერგერი, ვაჟებში კი ბერი.

◆ **ვარშავა.** პოლონეთისა და უნგრეთის მოკრივეთა ნაკრები გუნდების ამხანაგური შეხვედრა მოიგეს პოლონელებმა — 12:8.

◆ **ვენა.** აქ გაიმართა ავსტრიის და შვეიცარიის ტანმოვარჯიშეთა საერთაშორისო შეჯიბრება. გაიმარჯვეს სტუმრებმა.

◆ **ტირანა.** გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ფრენბურთელებმა მეხუთე გადამწყვეტ პარტიაში დაამარცხეს ალბანეთის ფრენბურთელ ვაჟთა ნაკრები გუნდი.

ჩემპიონთა თასზე

ევროპის ქვეყნების ჩემპიონთა თასის მერვედფინალურმა შეხვედრებმა არაერთი მოულოდნელი შედეგი მოიტანა. საქმე მარტო იმაში არ არის, რომ განთქმულ „რეალს" მოუხდა თასის გათამაშების დატოვება. ბულგარეთის უძლიერესმა კლუბმა ცდნა-მ, რომელმაც უმძიმეს ბრძოლაში მწყობრიდან გამოიყვანა ევროპაში ერთ-ერთი უძლიერესი გუნდი — იტალიის „იუვენტუსი" (ჩარლზის, სივორის, ბონიპერტისა და ნიკოლეს კლუბი), მომდევნო შეხვედრაში დამარცხება განიცადა შვეციის ჩემპიონ „მალმესთან". ეს მაშინ, როცა ცდნა ფაქტიურად ესაა ბულგარეთის ნაკრები, ხოლო შვეციის „მალმეს" არც ერთი საერთაშორისო კლასის მოთამაშე არა ჰყავს. მოსალოდნელია, რომ გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის „ჰამბურგი" სასტიკ წინააღმდეგობას გაუწევს გათამაშების ძირითად ფავორიტს — „ბარსელონას" (ესპანეთი). გერმანელთა გუნდში განსაკუთრებით ძლიერია თავდასხმა, სადაც გამოირჩევიან 23 წლის ცენტრფორვარდი ზეელერი, შუამარბი შტურბერი და გარემარბი დერფელი.

სპორტული პრესა ფართო კომენტარს უკეთებს „რეალის" მარცხს მეორე ესპანური კლუბის „ბარსელონასთან". ზოგიერთ მიმომხილველს მიაჩნია, რომ თასს „ბარსელონა" დაისაკუთრებს, მაგრამ უმრავლესობის აზრით, მეოთხედფინალურ შეხვედრებში ბრძოლა არაჩვეულებრივად უნდა გამწვავდეს. როგორც ყოველთვის, უდიდესი მნიშვნელობა ექნება კენჭისყრას, რომელიც ეწყობა ყველა ტურის წინ.

ევროპის საფეხბურთო მოედნებზე

ინგლისი

მე-19 წრეში მოულოდნელი დამარცხება განიცადა თავის მოედანზე გათამაშების ერთ-ერთმა ლიდერმა „შეფილდ უენსდეიმ", მან წააგო მატჩი „ასტონ ვილასთან" — 1:2. კიდევ 2 ქულა ჩაიწერა გათამაშების ცხრილში „ტოტენჰემმა", რომელმაც მოუგო შეხვედრა „ვესტ ბრომვიჩ ალბიონს" — 3:1. ცხრამეტი წრის შემდეგ სატურნირო ცხრილში ასეთი მდგომარეობაა: „ტოტენჰემი" — 35 ქულა, „შეფილდი", „ევერტონი" და „ვულვერჰემპტონი" — 26 ქულა, „ბერნლი", „ასტონ ვილა" — 24 ქულა, „არსენალი", „ფულჰემი" — 20 ქულა და ა. შ.

✦

საფრანგეთი

18 წრის შემდეგ საფრანგეთის საფეხბურთო ჩემპიონატში ასეთი მდგომარეობაა — „რესინგი"—30 ქულა, „მონაკო" — 26 ქულა, „რეიმსი" — 23 ქულა, „ანჟე", „ლანსი" — 22 ქულა, „სედანი" — 20 ქულა, „ნიმი", „რენი" — 19 ქულა, „ტულუზა", „სენტ ეტიენი", „რუანა" — 17 ქულა, „გრენობლი", „ნიცა" — 16 ქულა. „ნანსი", „ლიონი" — 14 ქულა, „სტად ფრანსე", „ვალანსიენ" — 12 ქულა, „ტროა" — 10 ქულა, „ლიმოჟი" — 9 ქულა.

✦

იუგოსლავია

მოგვყავს იუგოსლავიის პირველობაში მონაწილე გუნდების სატურნირო მდგომარეობა 10 წრის შემდეგ:

„პარტიზანი" — 14 ქულა
„დინამო" — 12 ქულა
„ჰაიდუკი" — 12 ქულა
„ცრვენა ზვეზდა" — 12 ქულა
„ვოივოდინა" — 10 ქულა
„რეიკა" — 10 ქულა

ნეკროლოგი

✦

გ. გ. ალექპეროვი

გარდაიცვალა სპორტულ საზოგადოებათა და ორგანიზაციების ბოლნისის რაიონული კავშირის საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ამხ. გიორგი გამიდის-ძე ალექპეროვი.

გ. გ. ალექპეროვი დაიბადა 1925 წელს ბოლნისში, აქვე დაამთავრა საშუალო სასწავლებელი და შეუდგა ნაყოფიერ მუშაობას ხელმძღვანელ პიონერულ და კომკავშირულ სამუშაოებზე.

1949 წლიდან დღემდე იგი ხელმძღვანელობდა ბოლნისის რაიონის ფიზკულტურულ-სპორტულ ორგანიზაციებს. იყო თავმდაბალი და გულისხმიერი ამხანაგი. მისი სახელი დიდხანს დარჩება მისი ამხანაგების ხსოვნაში.

ამხანაგების ჯგუფი.

რედაქტორი ი. უგულავა.

გაზეთი გამოდის სამშაბათობით, ხუთშაბათობითა და კვირაობით. რედაქციის მისამართი: თბილისი, ელბაქიძის დაღმართი № 12, დეპეშებისათვის, თბილისი, „ლელო", ტელეფონები: რედაქტორის—3-89-62, პასუხისმგებელი მდივნისა და განყოფილებების — 3-90-34, გამომშვების — 3-01-06.

საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის გამომცემლობის პოლიგრაფიული კომბინატი „კომუნისტი", თბილისი, ლენინის ქ. № 14. უე 05363